

7

Il-ħbieb marru wrajha,
Sabiex iżommuha,
Il-koll daru magħha
U riedu jsabbruha.

8

Bħal ġenn haw' jaqbadha,
Ma trid tisma' l'ħadd:
Bdiet twarrab b'idejha,
Bikkiet lil kullħadd.

9

X'ħin tilmħu, tintilef
U taqa' hemm fl-art
Fejn kienu filgħodu
Xerrdulhom il-ward...

Dak li għamlet Katrina, dak li għamlu l-ħbieb biex iżommuha, dak li mbagħad ġara, kollox minn-awl-id-dinja; u kollox imqiegħed fi kliem meqjus, u magħżul kif jixraq lil dik il-ġrajja ta' niket li ma bħalu; u mhux biss li ma hemm l-ebda kelma żejda, iżda kull kelma għandha tifsir ta' ġmiel u ta' qawwa mwieżna, illi jġegħluk temmen li hekk kien tassew.

7. Isabbruha--ifarrġuha; jagħmlulha l-qalb; idawwruha ħsebjietha fuq ħwejjeg oħra.

8. Bħal ġenn haw' jaqbadha--Il-għali meta hu kbir u jiġi fuqna għal għarrieda jeħdilna l-għaqal u d-dehen u joħroġna minn sessina, u dak li ngħidu u li nagħmlu dak il-ħin jixbaħ wisq lill-kliem u lill-għamil ta' min hu miġnun: l-iżjed imbagħad jekk niltaqgħu ma' xi tfixkil li jzommna lura minn dak li aħna nkunu rridu nagħmlu biex naqtgħu xewqitna.

Ma trid tisma' l'ħadd. In-niket u l-għali għandhom it-tarf sa fejn jimxu mar-raġuni: il-barra minn dak it-tarf il-għaqal jintilef, il-qalb tingħafas u saħansitra l-kliem tal-faraġ idejjaq.

Bdiet twarrab b'idejha--bdiet tħaddem idejha biex tofroq jew tiftaħ mogħdija qalb ir-rassa ta' ħbiebha billi twarrabhom minn quddiemha.

Bikkiet lil kullħadd--Il-ħasra ta' Katrina fit-telfa tan-niket tagħha qabbżet id-dmugħ f'għajnejn dawk kollha li kienu ma' dwarha.

Sakemm il-bniedem innikket tista' tfarrġu, it-tama żżommok daqsxejn imwieżen u l-qalb ma tmutx; iżda meta tibda t-telfa tar-raġuni u l-kelma tal-faraġ ma tiswiex iżjed, il-qalb tingħafas u d-dmugħ jaqbeż.

9. X'ħin tilmħu tintilef--Sa hawnhekk, jew b'xi ħajta tama illi l-ġrajja setgħu ma jkunux koroh daqs kemm kienet nasbithom hi, jew għaliex kienet għadha ma ratx b'għajnejha il-kruha tal-ġrajja li hi kienet basret, Katrina setgħet b'xi mod

10

Minn xebba-w Għarusa
F'ħin wieħed di'l-mara
Ittejjeg u tormol...
Min jista' jsabbarha?

iżzomm fuq riglejha; iżda malli quddiem għajnejha ġiet is-sura, mejta, ta' dak li filgħodu kien sar żewġha u li issa kienet tistennieh jasal imzejjen bil-ġieħ tar-rebħa, il-ftit tal-ħila li kien baqgħelha dabet, u hi waqgħet għaxja.

Fejn kienu filgħodu xerrdulhom il-ward--f'nofs it-treiq minn fejn filgħodu il-Hakem u Katrina kienu għaddew biex imorru l-knisja għat-tieg, u fejn in-nies kienu xerrdulhom il-ward taħt riglejhom, bħala turija ta' mħabba, ta' ġieħ u ta' xewqat tajba.

F'waqta ħafna din it-tifkira, li jagħmel l-poeta, tal-ward ta' filgħodu, għaliex hekk il-bidla tas-sabiħ fl-ikregħ, tal-hena fin-niket, tal-ferħ bil-biki tinħass fil-ħruxija tagħha kollha.

10. Minn xebba w għarusa etc.--Xebba tissejjaħ tifla li waslet għaž-żwieġ. imma li għad ma żżewġitx; għarusa, tisser xebba li wegħdet iż-żwieġ lil xi zaġħżuġ jew raġel: mara, kelma li tisser u tiġbor fiha kollox, xebba, għarusa, mizzewġa, armla.

Filgħodu Katrina kienet xebba u għarusa; saret il-mara tal-Hakem biż-żwieġ; romlot bil-mewt tal-Hakem.

Minn xebba u għarusa etc--Xebba, għarusa, mizzewġa, armla huma, meta jaħbtu, erba' qagħdiet fil-ħajja ta' mara li soltu jinfirxu fuq qatgħa kbira ta' għomorha. Għalhekk kienet ħasra tas-sew kbira dik ta' Katrina li fil-qosor ta' jum wieħed kellha tgħaddi minnhom kollha; u l-poeta wera sengħa mrawwma meta fil-qosor ta' tliet versì fisser dak kollu li minnu kienet għaddiet Katrin fil-ħarba ta' ftit sigħat. Hekk il-poeżija tagħlaq tajjeb ħafna bil-mistoqsija "Min jista' jsabbarha?" li għaliha kulħadd jifhem li għandu jwieġeb: "ħadd, u xejn."

TAGħRIFA

Fil-bidu ta' dan ix-xahar kellna l-pjacir li nilqgħu hawn Malta lir-Rev. C. L. Dessoulavy Ph D., membru onorarju u korrispondent tal-Għaqda tagħna. Fil-ftit jiem li dam fostna leħaq għamel tliet Konferenzi sbieħ u ltaqa' mal-Kumitat u ma l-Imseħbin tal-Għaqda kemm-il-darba. Darb'oħra ngibu iżjed fit-tul fuq iż-żjara tiegħu.